

Att rädda paddor vid Bodaträsket

Karsvretagruppen

Hästängsuddsvägen

Här är migrationen och trafiken mest intensiv.

Nantesvägen,
Hästängsuddsvägen

Här finns det barriär och tunnlar. Paddorna ska inte komma upp på vägen. På Hästängsuddsvägen blir paddorna dirigerade till bäcken under vägen.

Ardennergövägen,
Svartgarnsvägen, mm

Här blir många påkörda men trafiken eller migrationen är mindre. På Karsvretavägen kan man hoppas att groddjuren respekteras.

Problem och lösningar

Bilar och kantstenar Paddorna (och grodor och salamandrar) bor på land, men fortplantar sig i vattnet, och för paddor är djupt vatten bäst. Våra lokala paddor kläcks mest i sjön Boda träsk, och vill därför tillbaka dit. De måste komma över flera vägar, främst Hästängsuddsvägen (se röda strecket på kartan) utan att bli påkörda. Väl över Hästängsuddsvägen måste de klättra upp över de höga kantstenarna. De är nattaktiva och deras rusningstid omkring skymningen krockar med vår intensivaste trafik.

Varningsskyltar men ändå. Vi sätter upp många varningsskyltar för att lugna trafiken men väldigt många paddor bli överkörda ändå. Vår lösning är därför att bära över dem från skogssidan av vägen och sätta ner dem på gräset (eller i själva vattnet) på sjösidan.

När kommer de? Man kan inte veta när paddorna kommer, även om vädret ger en bra gissning. År 2020 började vandrigen på allvar i april. Det var sex dagar med över hundra paddor och tre med mer än 300 och emellanåt många med omkring 30. Kulmen 2020 var 12-13 april. År 2021 däremot var det redan i mars över två hundra paddor tre kvällen i rad. Sedan var det kallt och torrt från 5/4 till 14/4 och vakten såg få eller inga paddor. Men den 15-21 april var det varmt och det kom väldigt många paddor. Migrationen fortsatte in i maj (åt båda hållen, många återvände hem), men skymningen var så pass sent och paddorna så snabba på grund av temperaturen, att inte så många dödades.

Var rädd om honorna Det finns alltid många färre honor än hanar i ett paddvatten. Därför är det extra viktigt att rädda de stora honorna. De brukar komma lite senare, kanske i mitten av april, så det är då vakterna och paddraddarna är viktigast.

Ingenting kvar på morgonen. De flesta ser inte att många paddor blir överkörda, för kråkorna äter upp kadavren tidigt på morgonen, så att vi människor inte ser hur många de var.

Vakta

När? Paddorna börjar vandra över vägen när det är tillräckligt mörkt. Tiden varierar med molnigheten, men är ofta 20-30 minuter efter solnedgång. Alltså möjligen: lördag 2/4 kl.19.45; lördag 9/4 kl. 20.00; 16/4 (påskhelgen) kl. 20.20; 23/4 kl. 20.35; 30/4 kl. 21.00.

Hur? När man förväntar att paddorna börjar vandra över vägen tar man på sig reflexvästen och tunna handskar och tar en hink. Så går man ut och vandrar ett par gånger längs den ”röda sträckan” (se kartan) på Hästängsuddsvägen från bäcken vid Boda Gård till vägskalet Svartgarnsvägen/ Hästängsuddsvägen fram och tillbaka. Om ingenting syns, och särskilt om kvällen är kall, går man hem och rapporterar att ingenting fanns. Om kvällen är varm och/eller blöt ser man efter ett tag paddor börja krypa fram på skogssidan. Då kan man börja bära över dem till sjösidan. Verkar det vara många, eller om man måste lämna stället och det fortfarande kommer paddor, kan man larma fler paddräddare.

Larma

Hur? Vi kommer att ha en lista med telefonnumren till personer som kan ha tid att bära över paddorna. Om någon vaktar och paddorna migrerar skickar hen ett SMS till listan. Den eller de som kan kommer och hjälper/ersätter. Om ingen vaktar och kvällen är blöt och varm så är det väldigt bra om man kan ta en titt själv och larma om så behövs.

Vem? Alla kommer att få ett SMS om någon larmar, men det är förstås inte så att alla förväntas kunna komma till Hästängsudd varje gång. Om det finns en som kan, ska hen informera de andra.

Bära

Utrustningen är handskar, en reflexväst och en hink. Kartan på framsidan visar var paddorna kan förväntas finnas.

Var? Paddorna vandrar över längs hela den ”röda sträckan” och de vandrar också längs de orangefärgade. Man går därför längs vägen och letar. Det är praktiskt men osäkert att gå på skogssidan, där det inte finns en trottoar, men väl grus utanför asfalten. Om man går på

trottoaren på sjösidan, ser man relativt lätt paddor på andra sidan, men måste korsa väldigt försiktigt. Bilarna kan köra fort.

Hur? Man tar upp paddan försiktigt, t.ex. med en hand över bålen, och lägger den i hinken. Man ska stressa dem så lite som möjligt men man ska rädda så många som möjligt. Om det inte finns många paddor som vandrar ska man samla max fem styck, bära över dem och försiktigt tippa ut på gräset eller låta paddorna simma ut i vattnet. Om det är bråttom, många paddor, många bilar, och få räddare, måste man samla ihop flera i hinken, kanske upp till 20, och prioritera de största.

Titta ofta på nedre delen av kantstenarna på sjösidan. De är en fälla för många paddor som måste hjälpas upp på trottoaren.

Försök räkna, skriva ner eller komma ihåg hur många du har burit, och hur många av dem som verkar vara stora tjocka honor.

Man möter ganska ofta paddor som går ”åt fel håll”, det vill säga från sjön till skogen. Det finns flera möjliga anledningar. En är de höga kantstenarna – de kanske ger upp och söker en annan väg. En annan är att de är förvirrade för att vi har burit dem och de har tappat orienteringen. Men det finns också paddor som blir hungriga och vill leta mat på land, och de som är klara med årets fortplantning och tänker gå hem. Före den 20 april är det säkrast att bära dem tillbaka till sjösidan; därefter ska man hjälpa dem dit de verkar vilja gå.

Rapportera

Vi vill ha så bra kunskap som möjligt om antalet paddor (och eventuella andra groddjur) som vi har burit över, och när och var. Bara så kan vi bevisa för kommunen att det verkligen behövs barriärer och tunnlar vid Hästängsuddsvägen. När du är klar för kvällen rapportera gärna in antalet räddade paddor, och hur många av dem som uppenbarligen var stora tjocka honor (kanske ingen, särskilt tidigt i säsongen). Du kan skriva på Facebooksidan *Paddor och Grodor som vandrar*, eller SMS:a gruppen. Det är bra om du kan säga var du har varit, om det inte bara är Hästängsuddsvägen. Egentligen kan det imponera på kommunen om vi också ger en uppskattning av hur många döda kroppar som låg på vägen när vi lämnade stället. Glöm inte ditt namn och dagens datum!